

مصرف شیشه و مواد محرک و روانگردان

ترکیبات آمفتامینی انواع مختلفی از داروهای اعتیادآور هستند که مستقیماً روی سیستم عصبی مرکزی تأثیر گذاشته و باعث بروز عوارض جسمی و روانی پیچیده‌ای می‌شوند که در نهایت می‌توانند فرد را در معرض بسیاری از مشکلات فردی، خانوادگی و اجتماعی قرار دهند که یکی از مهمترین این مشکلات، ابتلا به اچ‌آی‌وی/ایدز است. در چند سال اخیر نشانه‌هایی جدی از افزایش شیوع مصرف ترکیبات متامفتامینی به ویژه در جوانان به چشم می‌خورد مصرف تزریقی مواد مخدر و روابط جنسی محافظت نشده، از جمله مخاطرات ابتلا به اچ‌آی‌وی/ایدز هستند، اما همواره یک سری عوامل زمینه‌ای برای ایجاد رفتارهای پرخطر وجود دارد که در ظاهر رفتار پرخطر تلقی نمی‌شوند ولی عامل بروز رفتارهای پرخطر هستند و در این زمینه می‌توان به مصرف مواد محرک و روان‌گردان اشاره کرد. مصرف مواد محرک و روان‌گردان بروز رفتارهای پرخطر منجر به ابتلا به اچ‌آی‌وی-ایدز را به شدت افزایش می‌دهد. افزایش رفتارهای جنسی پرخطر بعد از مصرف این ترکیبات موجب نگرانی‌های جدی به ویژه در خصوص وقوع موج سوم اپیدمی اچ‌آی‌وی (انتقال از طریق ارتباط جنسی) شده است. مواد محرک، چه طبیعی باشند چه غیر طبیعی، چه قانونی باشند و چه غیرقانونی، باعث تند شدن فعالیت دستگاه عصبی می‌شوند. متامفتامین (شیشه)، قوی‌تر از کوکائین و هر ماده محرک طبیعی است. این مواد هنگامی که در مقادیر زیاد مصرف شود می‌تواند منجر به خشونت، توهم و جنون (سایکوز) شود. معمولاً متامفتامین به صورت پودر شبه کریستالی و به شکل توده‌ای بزرگ از بلور و یا به شکل قرص ساخته می‌شود که آن را می‌توان به صورت استنشامی، خوراکی، دودی و یا تزریقی مصرف کرد.

در سال‌های اخیر مصرف مواد اعتیادآور محرک مانند شیشه به شدت افزایش یافته، بطوری که امروزه بعنوان یک مسئله تهدیدکننده سلامت فردی، خانوادگی و اجتماعی مطرح است. افزایش تولید و دسترسی آسان به مواد محرک و روانگردان و نیز تبلیغات گسترده در مورد اعتیادآور نبودن این مواد، منجر به سونامی مصرف مواد خواهد شد. افزایش خشونت، انحرافات اجتماعی و... زمینه انجام رفتارهای پرخطر منجر به انتقال اچ‌آی‌وی را در بین مصرف کنندگان آن بخصوص در جوانان افزایش می‌دهد. بر خلاف تصور عموم قدرت اعتیاد زایی شیشه از هر ماده مخدر، محرک و روانگردان دیگر بیشتر است.

استفاده از چند نوع ماده اعتیادآور بخصوص الکل، مشتقات تریاک و کوکائین همراه با متامفتامین باعث افزایش سمیت این دارو و همچنین عوارض قلبی-عروقی می‌شود.

مواد محرک و روانگردان های رایج عبارتند از :

- شیشه
- اکستازی
- آیس (ICE)
- سرعت (SPEED)
- Snow
- میتسو بیشی (Mitsubishi)